

Timár Község Településrendezési Tervének készítéséhez

*Megalapozó
vizsgálatok*

*Helyzetelemző,
helyzetértékelő
dokumentum*

Tervező:

Art Vital
Tervező, Építő és
Kereskedelmi Kft.
(C-15-1062)

2018.

Külzetlap

Település tervező/ Építész vezető tervező

Véghe József
TT-15-0023
É/1-15-0124

Település tervező / projektvezető:

Labbancz András
TT-15-0378

Tervező munkatárs:

Ugochukwu Georgina

Szerkesztő:

Barkaszi Richard

Környezetmérnök

Szalai Sándor
környezetmérnök,
környezetvédelmi-ökológus,
vízellátás-csatornázás
szakmérnök,
SZKV-hu; SZKV-le;
SZKV-vf; SZKV-zr
mksz: 15/0640.
njsz: 939/2004.

Közmű tervező:

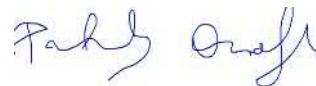
Gellén László
tervező
mksz: 15-0164; nj.sz.:BSZFG
nj.sz.: TV;

Közlekedés vezető-tervező:

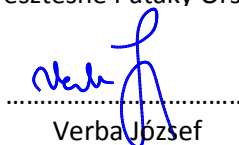
Kulcsár Gusztáv
vezető-tervező
mksz.:15-0300
nj.sz.: TKö

Tájépítész:

Keresztesné Pataky Orsolya

Elektromos tervező:

Verba József
Vezető tervező
TE-15-0076

Régészeti szakértő:

Dr. Bálint Marianna
régészeti szakértő

Társadalompolitikai szakértő:

Papp György
társadalompolitikai szakértő

Tartalomjegyzék

Külzetlap	2
Tartalomjegyzék	3
2. HELYZETELEMZÉS	
2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése. A tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése.	7
3. HELYZETÉRTÉKELÉS	
3.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelés, szintézis.	12
3.1.1. A folyamatok értékelése	12
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	13
3.1.3. A településfejlesztés és a – rendezés kapcsolata	20
3.2. Problématérkép és értéktérkép	21
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	25
3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	25
3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	25
3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése	28

2. A HELYZETELEMZÉS

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

A TISZATÉR LEADER Akciócsoport területén található települések összessége esetében is a lakónépesség számának tendenciózus csökkenése mutatható ki, 10 év alatt közel háromezer fővel csökkent a lakónépesség száma, míg Timár Községben a 2005-ös évi 1.417 főről 2016-re 1.290 főre csökkent a lakónépesség, 2017. január 01-jén már csak 1.268 fő lakta Timárt. Timár Község is tendenciózus negatív vándorlási egyenleget könyvelhet el. Többen hagyják el a Timárt, mint a betelepülni szándékozók. Az elvándorlás a lakosság kor és képzettség szerinti összetételének kedvezőtlené válását vonja maga után, mert képzett, főként diplomás fiatalok hagyják el a települést. Az elvándorlás iránya a nagyobb városok, megyeszékhelyek, illetve a főváros felé irányul, a kedvezőbb életminőség reményében. A lakóhely hátrahagyását főleg a megye és a térség, valamint maga a település kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete generálja. A népességvonzó képesség javítása érdekében alkalmazandó eszközök helyes megválasztásával a Timár népességmegtartó potenciálját erősíteni szükséges. Az idős korosztály aránya Timár község állandó népességén belül 17 %, amely az országos átlagtól lényegesen alacsonyabb.

A kedvezőtlen demográfiai folyamatok (csökkenő lakónépesség) visszatükröződnek a helyi intézményrendszer kihasználtságának változásaiban. Az intézmények alacsony kihasználtsága hosszabb távon egyéb kedvezőtlen hatásokat is elindíthat (pl. tanárok, pedagógusok elvándorlása, az intézmények népszerűségének csökkenése, stb.).

A falu viszonylag jól kiépített (kis települési léptékéhez igazodóan) intézményrendszerének (humán és gazdasági) és közszolgáltatásainak működését, a tervezett (adott esetben humán erőforrás kapacitást érintő) fejlesztések megvalósítását a forráshiány, illetve, adott esetben a települési szintű funkciók további átszervezése akadályozhatja, befolyásolhatja. Egyes funkciók esetében (lásd oktatás) az önkormányzati fenntartás helyett központi fenntartású intézményekre az önkormányzatnak kisebb befolyásoló hatása van. Kedvező folyamatokat indíthat el az energiahatékony beruházások lebonyolítása, jelenleg nincs ilyen szemlélettel felújított, fejlesztett önkormányzati épület. Ezáltal hosszú távon egyértelműen javulhat az önkormányzat pénzügyi helyzete, ami ugyancsak hozzájárul a fejlesztésekre rendelkezésre álló forrástömeg gyarapodásához, de a civil szervezetek működését is nagyban befolyásolja az önkormányzat gazdasági ereje, támogató képessége. Ez utóbbiak önkormányzati támogatás nélkül hosszútávon ellehetetlenülnek.

Az önkormányzat vagyoni helyzete relatíve kiegyensúlyozott, közepesen magas dologi és fenntartási költségek jellemzik. Erős korreláció mutatható ki a helyi gazdaság fejlődése (munkahelyteremtés, helyi adó bevételek stb.) és az önkormányzat vagyoni helyzetének alakulása között, emiatt az ipari parki fejlesztések segítése és az önkormányzati településmarketing tevékenységek elindítása, folytatása kiemelkedően fontos.

A gazdaság fejlesztése rövid és hosszabb távon is egyértelműen létfontosságú a település népessége szempontjából, ami mind a lakosságszám alakulására, mind a lakosság képzettségére jelentős hatással lehet. A térség adottságai –a működő vállalkozások illetve a magas hozzáadott értékű tevékenységet folytató cégek alacsony száma, mezőgazdaság meghatározó szerepe stb. – nem kedveznek a befektetők idevonzásának, letelepítésének. Emiatt kiemelten fontos a településmarketing eszköztára, a gazdaság fejlesztése soft elemekkel, a foglalkoztatási paktumban rejlő potenciál kiaknázása.

Timár Község a Tisza folyó szép és közkedvelt szakasza mellett fekszik, azonban hiányzik Timáron a rendkívüli természeti adottságaira építendő turizmusfejlesztés (elsősorban vízi, kulturális és fesztiválturizmus), amely a feltételezések szerint ugyanakkor jelentős hatással

lehetne a helyi gazdaság dinamizálására – elmaradása pedig hosszú távon visszafordíthatatlanná teszi a falu elmaradását az ország potensebb területeitől. Kihasztnátlan turisztikai lehetőségek vannak, pedig a jelenleg kihasztnátlan turizmus kitörési lehetőséget nyújthat a célirányos fejlesztéssel, jól irányzott marketinggel, településmarketinggel. A Tisza timári partszakaszán ökoturisztikai fejlesztésekhez tartozó természeti értékek bemutatására alkalmas helyszín valamint az aktív turizmushoz tartozó kerékpáros turizmus, vízi turizmus fejlesztése a térség természeti adottságaira épülő aktív turisztikai kínálatának bővítése érdekében és természetesen horgászturizmus fejlesztési céljai kellenének, hogy megvalósuljanak.

A faluban a fiatal felnőttek helyben maradásához azonban elengedhetetlen a magas színvonalú szolgáltatást nyújtó intézményhálózat, a rendezett, biztonságos élettér és a munkalehetőségek megléte. E nélkül a családok nem látják biztosítottak jövőjüket a településen, elszívja őket a munkát, magasabb jövedelmet, jobb minőségű szolgáltatásokat, sport és szabadidős tevékenységeket nyújtó települések köre.

Timári Napköziotthonos Óvoda gazdálkodási szempontból helyi önkormányzat által irányított, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, önálló munkáltatói jogkörrel. Timár községben az általános iskolai nevelés – oktatást a Szabolcs Vezér Általános Iskola biztosítja. Az iskolai létszám – a település népességfogyásával összhangban – csökkenő tendenciát mutat. Timár Községben nem található középfokú iskola. Az önkormányzat intézményfenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult, amely csökkenti az önkormányzati akarat érvényesítésének határfokát.

A háziiorvosi, iskola-egészségügyi és védőnői szolgálat tekintetében Timár és Szabolcs községek egy körzetet alkotnak, biztosítják a szolgáltatást a két község lakossága részére. A házi orvos az egészségügyi szolgáltatást vállalkozás formájában látja el. A településen egy körzeti orvos végzi a felnőtt és gyermekorvosi alapellátást. Csecsemő és nővédelmitanácsadás az Egészségházban történik. Szakorvosi ellátást a Tokaji Egészségfejlesztő Központ, illetve a megyei szakrendelő Nyíregyházán látja el.

Az önkormányzat társulással a Tiszadobi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat keretében biztosítja a családsegítő szolgálat, a házi segítségnyújtás, és a gyermekjóléti szolgáltatást, folyamatosan együttműködik a rendőrség ifjúságvédelmi felelőssével.

Demográfiai egyensúly megőrzése érdekében törekedni szükséges a népességszám természetes növekedési feltételeinek megteremtésére, a családbarát település kialakítására. Kiemelt célterület az idősek ellátásának fejlesztése.

A településen nincs olyan önkormányzati intézmény, amely megújuló energiaforrást alkalmazna, holott ilyen típusú fejlesztések megvalósításával a környezettudatosabb fenntarthatóság felé mozdulna a település, valamint az önkormányzat mindenkori rezszi jellegű kiadásai is jelentősen csökkennének.

A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A 2001-es népszámlálási adatok szerint Timár Községben a lakosság 6,2 %-a vallotta magát roma származásúnak. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának.

A cigány etnikai kisebbséghez tartozó népesség többségének nehézséget jelent, hogy magasabb társadalmi státuszba kerülhessen, hiszen leginkább mélyszegénységben, pl.: alacsony komfortfokozatú vagy komfort nélküli lakásokban élnek, többségében egy szobában, a háztartásokban nincs kereső tevékenységet folytató személy, s így a folyamatos társadalmi leszakadásuk érzékelhető. Többségük a falu keleti részén él, akik elsősorban alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, jelentős azok aránya, akik magasabb iskolai végzettségre nem

tesznek szert, mint általános iskolai 8 osztály. A megyei illetve az országos arányokhoz viszonyítva még mindig szignifikáns lemaradással küzd a település lakosai iskolai végzettségét tekintve. Különösen szembetűnő ez az érettségivel vagy magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők arányára. Felsőfokú végzettségű 25 éves és idősebb népesség aránya Timár Községben a 2011. évi census adatai alapján mindösszesen 5,3 % volt, míg a megyei átlag 13,3%.

A faluban élő cigány lakosság életminőségének jobbá tétele, foglalkoztatása komplex programok működtetésével lehetséges, ezért továbbra is fontos cél a roma lakosság munkaerő-piaci, oktatási, egészségügyi, lakhatási helyzetének javítása.

Ahogy korábban már említésre került magas azoknak a száma, akik csak az általános iskolát járták ki, ami gyakran együtt jár az informatikai és a nyelvtudás hiányosságával. Ez többszörösen nehezíti az elhelyezkedést, az álláskeresést is.

Timár esetében is napjaink egyik egyre égetőbb problémája a szegregált lakókörnyezetben élő közösségek deprivált helyzete, mely problémára hathatós megoldás sajnos egyenlőre sem országos, sem helyi szinten nem volt.

Országosan átlagosan a szegregátumok döntő többsége (kétharmada) településen belül, annak szélén helyezkedik el, míg 15%-a külső területen, távolabb a várostól/falutól. Timár Község is azoknak a településeknek a számát gyarapítja, ahol térben is jellemezhető a leszakadással veszélyeztetett lakosság tömörülése: a település észak-keleti területein találhatóak a szegregált utcák illetve szegregációval veszélyeztetett területek.

Timár Községben egy szegregátum került beazonosításra, az Iskola köz - Lehel út - Szabadság út – belterületi határ - 3821 sz. út - Szabadság út - Hunyadi út - Kossuth út - Szabadság út által lehatárolható területen a lakosság közel 30%-a él.

A település helyi esélyegyenlőségi programjának középpontjában a mélyszegénységben élők, elsősorban a romák állnak. Az Esélyegyenlőségi terv első beazonosított célcsoportja a „A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége” célcsoport. Kiemelt feladatának tartja az önkormányzat, hogy a mélyszegénységben élő lakosokat „felkarolja”, s minél közelebb hozza őket a munka világához, oktatással, képzéssel egybekötve. Mindezek mellett a település vezetői kiemelten figyelnek arra, hogy az óvodás gyermekek mellett az iskolakötelesek is megfelelő színvonalú intézményekben legyen ellátva, a felügyeletük, nevelésük, oktatásuk megfelelő intézményi keretek között biztosított legyen. Továbbá az idős korosztályra is kimagasló figyelmet tanúsítanak, de mindezek mellett mindent megtesznek a nők esélyegyenlőségi helyzetének javítása érdekében és a fogyatékkal élők életminőségének előmozdításáért is, hiszen törekednek arra, hogy az intézmények akadálymentesítése megoldott legyen.

A lakosság alacsony képzettségi szintjéből is ered, hogy a foglalkoztatottak jelentős része alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban kap munkát. Az országos átlagtól meghatározóan magasabb az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak megoszlása az aktív korúak arányában, és ez az elmúlt években Timár Község esetében lassú, de folyamatos emelkedik.

Timár lakosságának jövedelmi helyzete az előzőekben részletezett kedvezőtlen munkanélküliségi illetve foglalkoztatási helyzetéből adódóan kedvezőtlen. A településen a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az országos átlagot meghaladóan rossz, az országos tendenciához hasonlóan bár csökkent az arányuk, azonban a szignifikáns különbség nem csökken az országos mutatóhoz.

A lakosság által a közüzemi díjak nemfizetése miatt keletkezett hátralékok is jelzik a lakosság egy részének eladósodottságát. A devizahitelek miatti eladósodottságra vonatkozóan

adatokkal nem rendelkezünk. Nagy problémát jelent pár családnál a folyószámlahitelek igénybevételeiből felgyülemlett és nem fizetett tartozás. A korábban nagy mértékben jelenlévő uzsorakamatos hitelezés az elmúlt időben visszaszorult, de kisebb mértékben még mindig jelen van.

Timár Község Ipari park címmel rendelkező település, az „Ipari Park” címet 2008. évben nyerte el a TIM – INVEST Kft. Három jelentősebb üzem nyújt munkalehetőséget a helyben, és környékben élőknek: A Timár-Gumi Kft., amely termékeinek jelentős részét Nyugat-Európában értékesíti, és a legtöbb timári családnak biztosít munkát, jövedelmet. A Rofa-Művek acélból állít elő félkész és késztermékeket. A Vetőmag és Szárító Kft. a hazai termelőket látja el jó minőségű búza-, kukorica-, és burgonya vetőmagokkal, a Milk-Tim Kft. pedig a környék 20-25 településén értékesíti az általa termelt tehéntejet.

Timár Község esetében az egy lakosra jutó jegyzett tőke nagyságát jelentősen növeli az Ipari Parkban működő cégek jelenléte. Szintén a „Timár Vállalkozói Ipari Park” területén működő vállalkozásoknak köszönhető, hogy Timár Község esetében az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték mind a Szabolcs – Szatmár – Bereg egyei, mind a TISZATÉR LEADER Akciócsoport területén található települések összességére jellemző átlagértéket meghaladja. Azonban az ipari parkban működő vállalkozások jellemzően nem a helyi lakosság számára biztosítanak munkát jelentős az adott cégekhez munkavégzés céljából Timárra ingázók aránya. Az Önkormányzat közhasznú foglalkoztatás keretében biztosít továbbá jelentős munka lehetőséget, ennek ellenére a munkanélküliek száma jelentősen nem csökken.

A helyi gazdaság koordinálásában, vitalizálásában az Önkormányzat is jelentős feladatokat tud ellátni; fontos az önkormányzati vagyon növelése, következetes helyi adópolitika kidolgozása, a turizmus területi feltételeinek megteremtése valamint a rövid ellátási lánc preferálása, helyi szolgáltatások fejlesztésével. Az Önkormányzat továbbá munkaerőpiaci szereplőként is definiálható, így cél a közfoglalkoztatás bevétel-orientált, önfenntartó tervezése.

Timár ősidők óta lakott település a Tisza partján, köszönhető ez a fekvésének. A település úgynevezett magasparton fekszik, ami azt jelenti, hogy a Tisza árterénél átlagosan 15 méterrel magasabban van. Egyik legnagyobb különlegessége, hogy a Tisza mellett ilyen védett helyen kevés település van, melyet fokoz a tokaji hegy és hegyalja gyönyörű panorámája.

Említésre méltó a gyönyörű holtágak mellett, a Tisza-túra egyik kikötőhelye. A holtágak halakban gazdag, biztos fogást ígérnek, kitűnő horgásztanya. Timár tiszai szakaszán a Felső-Tisza különleges természetmegőrzési és különleges madárvédelmi területek vannak, a település ÉNy-i részei Ramsari területként vannak nyilvántartva, amelyek a vízimadarak élő- és táplálkozó helyeit hivatottak védeni. Az erdők legnagyobb része a Tisza-menti árterületen található. A település méreteihez viszonyítva az erdőborította részek minimálisak. A talajok hasznosíthatóságát a magas talajvíz és az árvízveszély egyaránt korlátozza. Az erdők nagy része ültetvény, amely a szabályos sorokba rendezett fákkal tájképvédelmi konfliktust eredményez.

3. Helyzetértékelő munkarész

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

3.1.1. A folyamatok értékelése

Timár Község a Nyíregyházai járás része. A Nyíregyházai járás Szabolcs - Szatmár- Bereg megyéhez tartozó járás, székhelye Nyíregyháza. Települései: Apagy, Kálmánháza, Kótaj, Nagycserkesz, Napkor, Nyíregyháza, Nyírpazony, Nyírtelek, Nyírtura, Rakamaz, Sényő, Szabolcs, Timár, Tiszanagyfalu, Újfehértó. Timár Község a járástól földrajzilag picit elszakadva, a járás északi részén található. Timár Község tekintetében érdemi térségi szerepkör nem azonosítható be. Timár jelentős térszervező erővel nem rendelkezik és kialakulása sem várható folyamat.

A település vezetésének fontos szándéka, hogy Timár Község együttműködjön a térség szereplőivel. Mind a közigazgatás, önkormányzatok, mind a gazdaság területén szükséges a kooperáció, egymás érdekeinek kölcsönös figyelembe vétele, a szinergiákból adódó lehetőségek kihasználása.

Timár Község funkcióellátottsága alacsony, települési funkciói kiépítetlenek, a társadalmi közszolgáltatások szempontjából azonban több területen is kimutathatók a fontos települési funkciók (oktatás, szociális ellátás).

A rendszerváltozás óta eltelt időszakban Magyarországon jelentősen átalakult a gazdasági és társadalmi környezet. Ebben az időszakban az ország településeinek, köztük Timár Községnek is számos kihívással kellett szembenéznie. Ezek voltak a piacgazdaságba való átmenet, a globalizáció, az európai integráció, vagy a gazdasági világválság okozta recesszió. Timár községet továbbá nehéz feladat elé állítja a belső társadalmi kohézió megőrzése, erősítése, a szegregált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának feladata. Tény, hogy az ilyen környezetben, életvitelszerűen tartózkodó személyeket generációkon átívelő, folyamatosan felgyülemelő hátrányok érik, melyeket nem csak önmaguk, de a települések sem képesek külső segítség nélkül orvosolni.

Országos tendencia a népességfogyás, melynek hatása Timár kistelepülést is érinti. A település számára ma már az a kihívás, hogy lakónépességét megőrizze, szinten tartsa a folyamatosan erősödő városiasodás és a népességfogyás mellett.

A község, a közösség számára új kitörési pontokat kell találni, mivel lakónépességének jelentős emelkedésével nem számolhat. A fejlesztési lehetőségeknek kereteket szabnak, illetve potenciálokat is biztosítanak az országosan védett természetvédelmi területek (Tisza folyó).

A Timárra nehezedő migrációs nyomás (elvándorlás mértéke) nem csökken, és az aktív korú népesség csökkenése miatt elmaradhatnak a munkahelyteremtő tőkebefektetések. Ezáltal romlik a település gazdasági potenciálja, termelékenységé. A településen élők rossz képzettségi helyzete sem segíti a gazdasági prosperitás pozitív irányba történő változását. Az átlagnál rosszabb kompetencia eredmények konzerválják a lakosság alacsony képzettségi szintjét, a magasan kvalifikáltak továbbállásával pedig a faluba nem települnek be magasabb hozzáadott értéket biztosító vállalkozások. Mindez a jelenlegi alacsony jövedelmi helyzet fennmaradásával jár együtt.

Timár fejlődését negatívan befolyásolja, hogy a fő gazdasági centrumoktól távol helyezkedik el, közlekedésföldrajzi szerepe nem kedvező, távol van a fő közlekedési pályáktól. Ennek következményeként a vállalkozói tőkebefektetők elfordulnak Timártól, konzerválva a hátrányos demográfiai folyamatokat.

A település természetföldrajzi adottságai kedvezőek lennének a turizmus, valamint a környezeti irányultságú termelő tevékenységek megtelepedésére, és a megújuló energiahordozókra való átállás szempontjából (például széljárás). A Tisza folyó esélyt kínál a természeti turizmus feltételrendszerének kialakítására, illetve a Tisza folyóhoz köthető turizmusba való bekapcsolódásra, illetve a közeli Tokaj és a szomszédos településen található szabolcsi földvár magas turistaforgalmat lebonyolító célpontok, sajnos Timár egyelőre bekapcsolódni a turisztikai folyamatokba nem tud.

Timáron jelentős területű leromlott területek és szegregátumok találhatók. Az épített környezet problémái miatt a falu nem tud hatékony településmarketing tevékenységet kifejteni, emiatt elmaradnak illetve nehezen valósulhatnak meg a jövedelemtermelő és munkahelyteremtő befektetések. Településen belüli lehelyezkedését tekintve az Ipari Park pont a település nyugati részén, míg a szegregátum a település keleti részén található. A folyamatok révén a község épített környezete tovább romlik, romolhat, konzerválódik a jelenlegi hátrányos helyzet. A szegregátumok jelenléte ráadásul a közösségi kohéziót is rontja, a társadalmi életből való kimaradás a települési identitás romlásával, a hátrányos folyamatok felerősödésével jár. A szegregált területek helyzetének megoldatlansága Timártól való elfordulást erősíti mind lakossági, mind vállalkozói szinten, ami a népességmegtartó képesség csökkenését eredményezi. A romló belső identitás pedig a népesség elvándorlása irányába hat.

A településről hiányoznak a közösségi terek, illetve a közösségi terek nem megfelelő kihasználtságúak, a civil szervezetek száma bár sok, de sikeresen csak igen kevés működik.

A településen áthaladó forgalom ma jellemzően teherként jelentkezik, de egyben lehetőség is lenne a látogatók megállítására.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A település jelenlegi helyzetének bemutatása és elemzése után érdemes összefoglalnunk Timár Község fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezőket. Ebben az ún. SWOT elemzés segít, mely a stratégiaalkotás folyamatának egyik legfontosabb lépéseként átfogó képet ad a település erősségeiről, gyengeségeiről (belső tényezők), valamint az erősségek kihasználásán alapuló lehetőségekről és azokról a veszélyekről, melyek csökkenthetik a fejlődés esélyeit (külső tényezők).

Az erősségek és gyengeségek összefoglalását az alábbi táblázat tartalmazza.

SWOT

SWOT analízis – erősségek és gyengeségek

Erősség	Gyengeség
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
Történelmi múltú település.	- Timár Község tekintetében érdemi térségi szerepkör nem azonosítható be. - Timár jelentős térszervező erővel nem rendelkezik és kialakulása sem várható folyamat.

Erősség	Gyengeség
Társadalom	
- A természetes szaporodás, fogyás pozitív, kedvezőbb képet mutat. - A település viszonylag fiatal korával bír (Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves) értéke 0,91). - A települési önkormányzat együttműködési megállapodás alapján biztosítja a Ruszin, és a Roma Nemzetiségi önkormányzat működéséhez szükséges feltételeket. - A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya csökkenő. - A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya gyakorlatilag 100%. - Aktív egyházi élet.	- A település lakónépessége folyamatos csökkenést produkál. - Timár Község is tendenciózus negatív vándorlási egyenleget könyvelhet el (Többen hagyják el a Timárt, mint a betelepülni szándékozók.) - Az állandó népesség csökkenése a vándorlási veszteségnek és a természetes fogyásnak köszönhető. - Alacsony képzettségi mutatók. - Magas munkanélküliség. - A lakosság alacsony képzettségi szintjéből is ered, hogy a foglalkoztatottak jelentős része alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban kap munkát. - Jelentős a naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya. - A foglalkoztatottak jelentős része alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban kap munkát. - Timár lakosságának jövedelmi helyzete kedvezőtlen, szegénység jelenléte. - Romló közbiztonság. - Szegregátumok jelenléte. - Alacsony komfort fokozatú lakások aránya magas. - Civil szervezetek fajlagos aránya alacsony, civil szervezete aktivitási szintje alacsony. - A település lakásállomány idősnek mondható. A térségben az elmúlt időszakban szignifikánsan csökkent a lakásépítések aránya. - Szegregátumok jelenléte. - Roma lakosság munkaerőpiaci hátrányai. - Kedvezőtlen vitalitási index. - Forrásszegény a civil szféra. - Az Ipari Parkban működő cégek kevés helyi lakost foglalkoztatnak.
Humán infrastruktúra	
- Az oktatás – nevelés teljes spektrumából az óvoda és az általános iskola megtalálható Timárban. - Művészeti oktatás jelenléte. - Egészségügyi közszolgáltatások biztosítottak. - Szociális közszolgáltatások biztosítottak. - A szolgáltatások egyenlő elérhetősége biztosított a település lakosai számára is.	- Az önkormányzat befolyása egyes közszolgáltatások esetében a megváltozott fenntartói viszonyok miatt korlátozott (pl. köznevelés). - Az oktatási intézmények kihasználtsága csökkenő tendenciát mutat, összhangban a demográfiai folyamatokkal. - Oktatási intézmények infrastruktúrája nem minden esetben megfelelő.

Erősség	Gyengeség
Gazdaság	
- Timár Község Ipari park címmel rendelkező település, az „Ipari Park” címet 2008. évben nyerte el a TIM – INVEST Kft. - Az Önkormányzat közhasznú foglalkoztatás keretében biztosít jelentős munka lehetőséget. - Timárban az országos átlaghoz viszonyítva magasabb a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya. - A jó minőségű talajnak köszönhetően mind az országos, mind a megyei átlagokat meghaladó az ipari növények, a burgonya és a kalászosok termésátlaga és aránya is.	- A vállalkozások túlnyomó többsége tőkeszegény. - Az országos átlagtól magasabb munkanélküliség. - A közmunkaprogram ellenére a munkanélküliek száma jelentősen nem csökken. - Timár Község esetében az egy lakosra jutó jegyzett tőke nagyságát jelentősen növeli az Ipari Parkban működő cégek jelenléte, azonban az érték ennek ellenére alacsony, a megyei átlagértéktől is jelentősen elmarad. - A helyben regisztrált vállalkozások fajlagos aránya (regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra vetítve) alacsony. - A mezőgazdaságot elaprózott birtokszerkezet, tőkeszegénység, elavult eszközpark jellemzi. A feldolgozóipari kapacitások, az együttműködések, integrációk hiánya miatt alacsony az ágazat hozzáadott érték teremtő képessége. - A térségben alulprezentáltak a mezőgazdaságra épülő élelmiszer-feldolgozó üzemek. - Nagyfoglalkoztató nincs jelen a településen. - Timár a Tisza folyó jelenlétére épülő turizmusból nem részesül, a településen turisztikai potenciál nem azonosítható be. - Timár Községben nincs bejelentett kereskedelmi szálláshely. - Az elmúlt egy évtizedben nagyobb összegű befektetés nem érkezett Timár Községbe. - Az Ipari Parkban működő cégek kevés helyi lakost foglalkoztatnak.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
- A településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés feladatai kerülnek előtérbe. - A normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre. - Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló	- Az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult. - Megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a helyi önkormányzattól, valamint a beszedett gépjárműadó 40%-a marad a településnél. - Relatív szűk humán kapacitás.

Erősség	Gyengeség
pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Likviditási hiánnyal nem jellemezhető az Önkormányzat. ▪ Viszonylag hatékony közmunkaprogram. ▪ Fajlagosan magas iparüzési adóbevétel.	
Táj, környezet	
▪ A Tisza ezen szakasza hajózható, kedvelt vízitúra helyszín. A folyót védgátak védik. ▪ A Bodroghköz potenciális erdőterület (mélyebb térszinteken fűz-nyár ligeterdők, égeres-kőrises mocsár- és láperdők, tölgy-kőris-szil ligeterdők, a folyóhátakon, homokszigeteken gyertyános tölgyesek, alföldi zárt kocsányos tölgyesek); további jellegzetessége a vízhez kötődő élőhelyek gazdagsága. ▪ Jelentős táji megőrzendő elemek, elemegyüttesek jelenléte [vízfolyás menti galériaerdők; holtágak, morotvák; vízjárta gyepek; jellemző erdőtársulások: gyöngyvirágos tölgyes, pusztai tölgyes, tatárjuharos, lösz-tölgyes, tölgy-kőris-szil ligeterdő; ritka madarak fészkelő helyei (pl.: fekete gólya, kabasólyom, partifecske); tanyák, külterületi mezőgazdasági majorok környezete] ▪ Felső-Tisza különleges természetmegőrzési terület jelenléte ▪ Felső-Tisza különleges madárvédelmi terület jelenléte ▪ A település ÉNy-i részei Ramsari területként vannak nyilvántartva, amelyek a vízimadarak élő- és táplálkozó helyeit hivatottak védeni.	▪ Az erdők legnagyobb része a Tisza-menti árterületen található. A település méreteihez viszonyítva az erdőborította részek minimálisak. ▪ A talajok hasznosíthatóságát a magas talajvíz és az árvízveszély egyaránt korlátozza ▪ Az évi vízhiány Timár térségében 75 milliméter, amit öntözéssel lehet pótolni. ▪ A nagyüzemi művelésű szántókon sok helyen nincs se fasor, se mezsgye, ezek hiánya tájökológiai konfliktust eredményezhet. ▪ Az erdők nagy része ültetvény, amely a szabályos sorokba rendezett fákkal tájképvédelmi konfliktust eredményez.
Zöldfelületi rendszer	
▪ A Tisza természeti közelsége biztosítja Timár megfelelő mikroklimáját. ▪ Alapvetően folytonos, összefüggő a Tisza, a Tisza-menti természeti környezet és a települési zöldinfrastruktúra kapcsolata. ▪ A Szent Erzsébet park szépen rendezett, virágokkal és fákkal betelepített, színfoltot adó zöldfelület. ▪ A háborús emlékmű körüli tér szépen fásított, értékes lombos faállománnyal rendelkezik (hárs és platán). ▪ A Tímáron áthaladó Kossuth utca zöldsávjai a Rakamaz felől érkező rövidebb szakasz kivételével rendezettek, növényekkel gazdagon ellátottak.	▪ A zöldfelületek funkciószegények, műszaki állapotuk változó. ▪ Utcafásítások hiánya. Az útmenti fasor idős nyárfáit a Szabolcs felé vezető út mentén a közelmúltban kivágták, és azóta sem pótolták, pedig hiányuk nagyon érezhető. ▪ Szent Erzsébet park infrastruktúrája hiányos. ▪ A közparkok, parkosított közterületek kiterjedésükben elenyészőek a település méretéhez képest. ▪ A zöldfelületi rendszer nem alkot összefüggő hálózatot, inkább szigetszerű foltokból áll.

Erősség	Gyengeség
Épített környezet	
- Történeti településszerkezet egy része megőrzésre került, a település mai szerkezetében mind a mai napig felismerhető a már középkorban kialakult főutca nyomvonala, a jelenlegi Szabadság utca ma is hangsúlyos eleme a településszerkezetnek. - Egyes településrészek közvetlen kapcsolódása a Tiszához és annak természeti környezetéhez. - Rendezett közterületek. - Az ipari tevékenység a település lakóterületeitől megfelelően elkülönítve, konfliktust nem okozva zajlik.	- Alacsony komfortfokozatú lakások jelenléte, viszonylag magas aránya. - Szegregátumok jelenléte. - Alacsony lakásépítési kedv. - Idős lakásállomány.
Elérhetőség, közlekedés	
- Vízi közlekedés biztosított (Tisza folyó) - Tisza folyón való átkelés komppal biztosított a Tisza timári szakaszán	Átmenő út forgalmának negatív környezeti és közlekedésbiztonsági hatásai
Közművesítés	
- A településen a vízellátottság 100%-os - A szennyvízcsatorna hálózat az egésze településen ki van építve - A gázvezeték hálózat lefedettsége a településen közel 100%-os és jó állapotú; - A villamos-energia hálózat kiépítettsége 100% és bővítésre is alkalmas; - Hírközlési hálózat a településen teljesen ellátott. - Megoldott a szilárd és szelektív hulladékgyűjtés és szállítás	A szennyvízhálózatra való rákötés arány alacsony

SWOT analízis - Lehetőségek és veszélyek

Lehetőség	Veszély
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
- A települési munkamegosztásban Timár Község is jelentősebb szerepet kap. - Bekapcsolódva a Tisza-menti turizmushoz, Timár is aktívabb részese lesz a környék turizmusának, az együttműködés jegyében. - Intenzívebbé válnak a gazdasági kapcsolatok.	- A külső környezeti hatások, belső konfliktusok miatt elmarad, nem folytatódik Timár megújulása. - Tovább növekednek a különbségek a járási központ és a többi település között.
Társadalom	
Térségi foglalkoztatási paktumokban rejlő lehetőségek kihasználása.	A népesség további öregedése: a település korstruktúrája is előre vetíti, hogy a község előregedése is problémát jelent.

Lehetőség	Veszély
- A nehéz szociális helyzetben lévők célzott támogatása, a szociális gondoskodás fejlesztése. - A társadalmi szolidaritás és kohézió erősítésének, a kirekesztődés megelőzésének, az esélyek javításának igénye, kényszere nő. - Az életmódváltás, fenntarthatóság elvének erkölcsi normává válása. - Az egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése. - A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet.	- A természetes fogyás és az elvándorlás folytatódása. - A helyi gazdaság erősödésének hiányában a munkanélküliség problémája fennmarad. - A tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális bajok erősödnek egyes társadalmi rétegek tekintetében. - A lakosság polarizáltsága nő, jelentős korlátozó tényezővé válik. - Szociálisan hátrányos, sok esetben a jogkövető magatartásra képtelen társadalmi réteg növekvő aránya. - Az elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása. - A megyeszékhely és a közeli városok elszívó hatása erősödik. - A civil szervezetek egymás közötti együttműködésének hiánya.
Humán infrastruktúra	
- Az alkonygazdaság fejlesztése, szolgáltatásainak bővítése. - A megváltozott munkaképességűek ellátása. - Az idősek, betegek átmeneti ellátásának fejlesztése. - A mentálhigiénés segítségnyújtás fejlesztése. - A középületek akadálymentesítése minden rekonstrukciónál. - A gazdaság- és vállalkozásfejlesztési funkciók erősödése, településmarketing. - Megújuló energiahasznosítás iránti igény növekedése (energiafüggőség oldása a rentábilis intézményüzemeltetés érdekében).	- A közeli gravitációst központok elszívó hatása a humánerőforrásra. - További feladatelvonás az intézményrendszer egyes elemeinek elsorvadását eredményezheti. - A kedvezőtlen demográfiai folyamatok az oktatási intézményekben főleg az egészségügyi és szociális intézményekben hiányzó kapacitásokat generálhatnak. - A helyi adóbevételek további csökkenése.
Gazdaság	
- K+F+I tevékenységek ösztönzése (az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása). - A partnerségek erősítése, intenzívebb tétele. - A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása. - Az önkormányzat számára rendelkezésre álló viszonylag korlátozott eszközök segítségével a foglalkoztatási lehetőségek bővítésének elősegítése (értékteremtő közmunka).	- Turisztikai fejlesztések (természeti és kulturális vonzerők összekapcsolása) elmaradása (a Tiszára épülő turizmusból Timár továbbra sem tudja kivenni a részét). - Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás. - A külső makrogazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági klíma akadályozó feltételek. - Megyebeli és környező erős versenytársak jelenléte csökkenti a Timár iránti befektetői szándékok megjelenését.

Lehetőség	Veszély
- A helyi KKV támogatás lehetősége az önkormányzati Európai Unió forrásainak segítségével. - Elterjednek az alternatív mezőgazdasági tevékenységek. - A gazdasági együttműködések (integrátor szervezetek, új típusú szövetkezetek) szerepe felértékelődik. - Önfoglalkoztatás, önfenntartás ösztönzése, szociális szövetkezetek támogatása. - Magas hozzáadott értéket képviselő vállalkozások megtelepülésének támogatása.	- Az országos fejlesztési prioritások iránya – tudás, innováció-orientáltság – nem kedvező Timárnak. - Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny várható.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
- Az – intézményfenntartóiból gazdaságfejlesztői és területfejlesztési szerepkörrel törvényi szabályozással felruházott – önkormányzat decentralizált gazdaságfejlesztés fontos helyi szereplőjévé válik. - Az értékkeremtő közmunkaprogram folytatása, erősítése. - Foglalkoztatási paktum. - A területfejlesztési feladatok a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő elvégzése. - Az önkormányzati beavatkozások a magánberuházások számának növekedését eredményezhetik. - Településrendezési szerződésekben rejlő lehetőségek kihasználása.	- Az önkormányzatok feladat- és hatásköre kedvezőtlenül alakulhat. - Az önkormányzatok állami forrásai/ támogatásai csökkennek. - Az önkormányzat állami költségvetésből történő finanszírozásának csökkenése miatt a rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat a működésre kell fordítani. - Timár nem tud bekapcsolódni a Tisza-menti turizmusba, elmaradnak az ilyen irányú együttműködések.
Táj, környezet	
- A nagyüzemi művelésű szántókon gondosan megtervezett mezővédő erdősávok telepítése nem csak a biodiverzitás növelése miatt fontos, de hatással lehet többek között a hőmérsékletre, a levegő víztartalmára, a talajéletre, a párolgásra és a termésmennyiségre is. - A jövőben javasolt a természetellenes formák feloldása, az ültetvények csökkentése, és a természetközeli erdők növelése. - A Tisza természetes környezetének megőrzése, abban rejlő potenciál kialakítása.	- A gyalogakác és a selyemkóró inváziója a nedves élőhelyek és a kaszálók, legelők természetes növénytakarójának egyensúlyát veszélyezteti. - Elmaradnak a megfelelő módú erdősítések. - Roncsolódik, nem optimális a Tisza természeti környezetének fenntartása, védelme. - Árvízvédelmi fejlesztése elmaradása.

Lehetőség	Veszély
Zöldfelületi rendszer	
- Védő fasorok telepítése, vizuális konfliktusok csökkentése, megszüntetése a zöldfelületi rendszer bővítésével. - Utcafásítás, zöldfelületi biodiverzitás növelése.	- Környezetterhelő ipari létesítmények települnek be. - Nem megfelelő mezőgazdasági tevékenységek roncsoznak a tájat. - Tisza árvízvédelmi problémák.
Épített környezet	
- A modern településrendezési eszközök legfontosabb feladata a középkori településszerkezeti elemek megőrzése és az utókorra történő hagyományozása. - A szegregátumban található lakásállomány minőségi fejlesztése, szükség szerint komplex programok megvalósítása.	- A környezet minőségére kisugárzó hatással bíró építészeti értékek egy részük üresen áll és gyakorlatilag mindegyik korszerűsítés, modernizáció, felújítás előtt áll. Ezen épületek felújítása során a legnehezebb feladat a mai XXI. századi funkció megtalálása, amely szinte az egyedüli biztosítéka ezen régi épületek fennmaradásának. - A szegregátumok lakossága és a leszakadással veszélyeztetett lakosság körülményeinek további romlása.
Elérhetőség, közlekedés	
- A vízi közlekedésben rejlő lehetőségek további kiaknázása, fejlesztése. - Tiszai töltésen tervezett kerékpáros hálózathoz való csatlakozás	a védett gyalogos és kerékpáros átvezetések elmaradása potenciális veszélyforrások a településen
Közművesítés	
a szennyvíz rákötések száma növekszik, nő a rendszer hatékonysága	az alacsony szennyvíz hálózati rákötések rontják a természeti környezet állapotát

3.1.3. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata

A 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet rendelkezik a településfejlesztési és településrendezési eszközök tartalmáról és azok összefüggéseiről. A rendelet 3.§ szerint:

„(4) A koncepció és a településszerkezeti terv egymással tartalmi összhangban készül.

(5) A stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra.

(6) A helyi építési szabályzat a településszerkezeti tervvel összhangban – a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével – készül.”

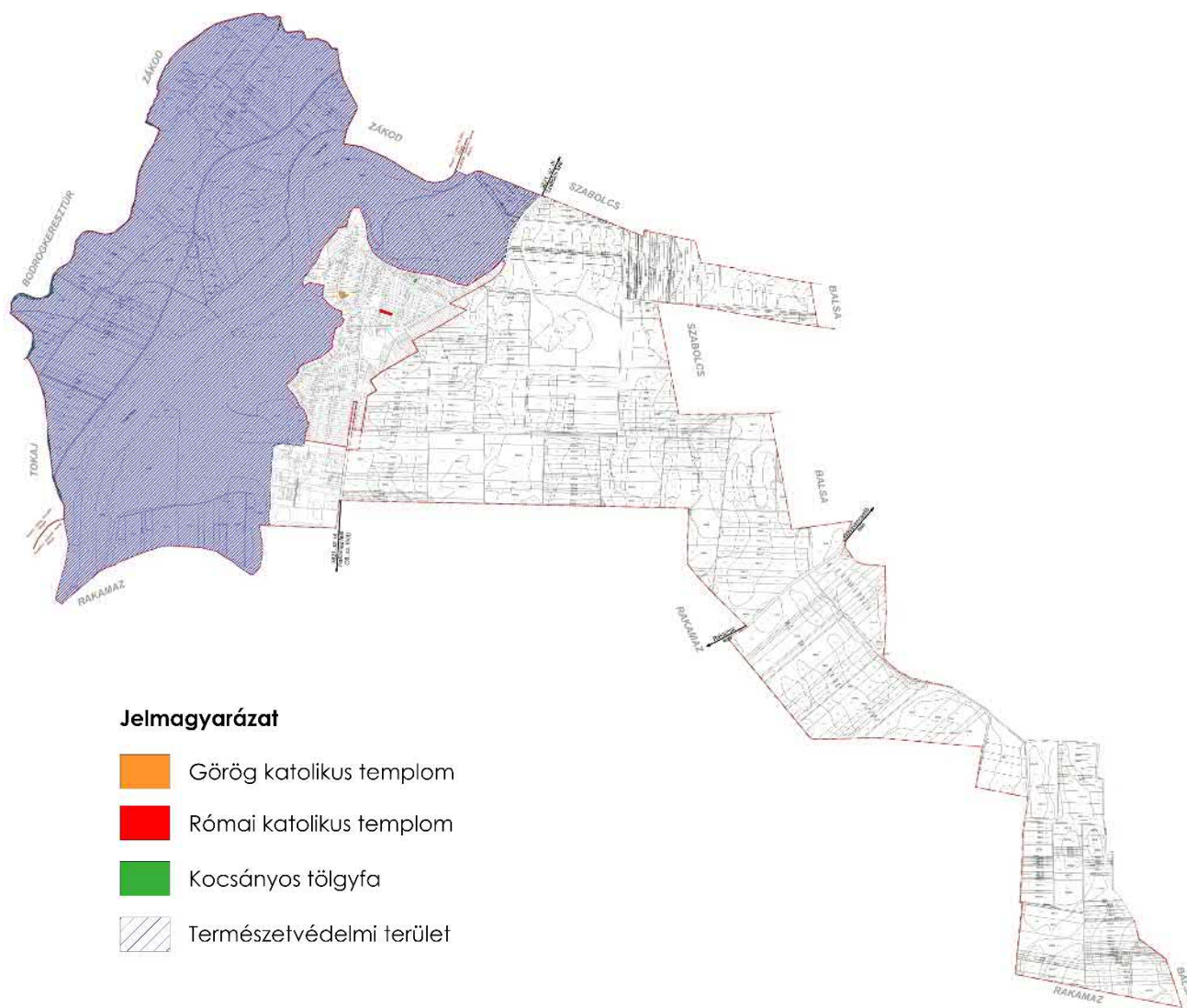
A főbb terület-felhasználási változások, fejlesztések az alábbiak:

- Gazdasági erdőterület kialakítása a belterület keleti határánál
 - Általános mezőgazdasági területből gazdasági erdő terület kialakítása: 0,75 ha
- A településközpont vegyes terület a Széchenyi és a Szabadság út kereszteződésénél:
 - Falusias lakóterületből településközpont vegyes terület kialakítása: 0,87 ha
- A belterület déli részén a Rakamaz felé vezető út mentén falusias lakóterület kialakítása:

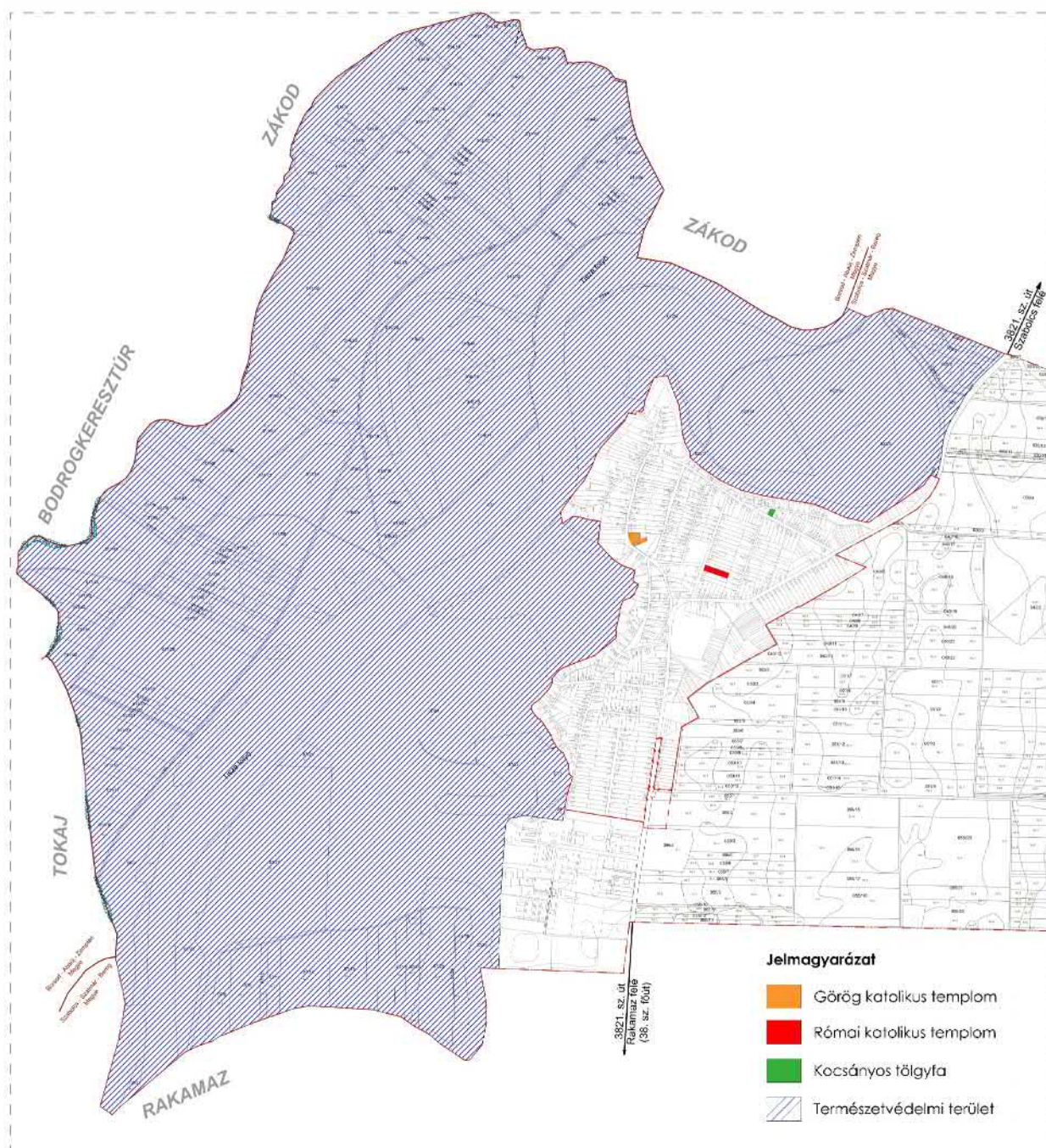
- Általános mezőgazdasági területből falusias lakóterület: 1,30ha
- Infrastrukturális változások:*
- Tervezett kishajó kikötő létesítése

3.2. Probléma és értéktérkép

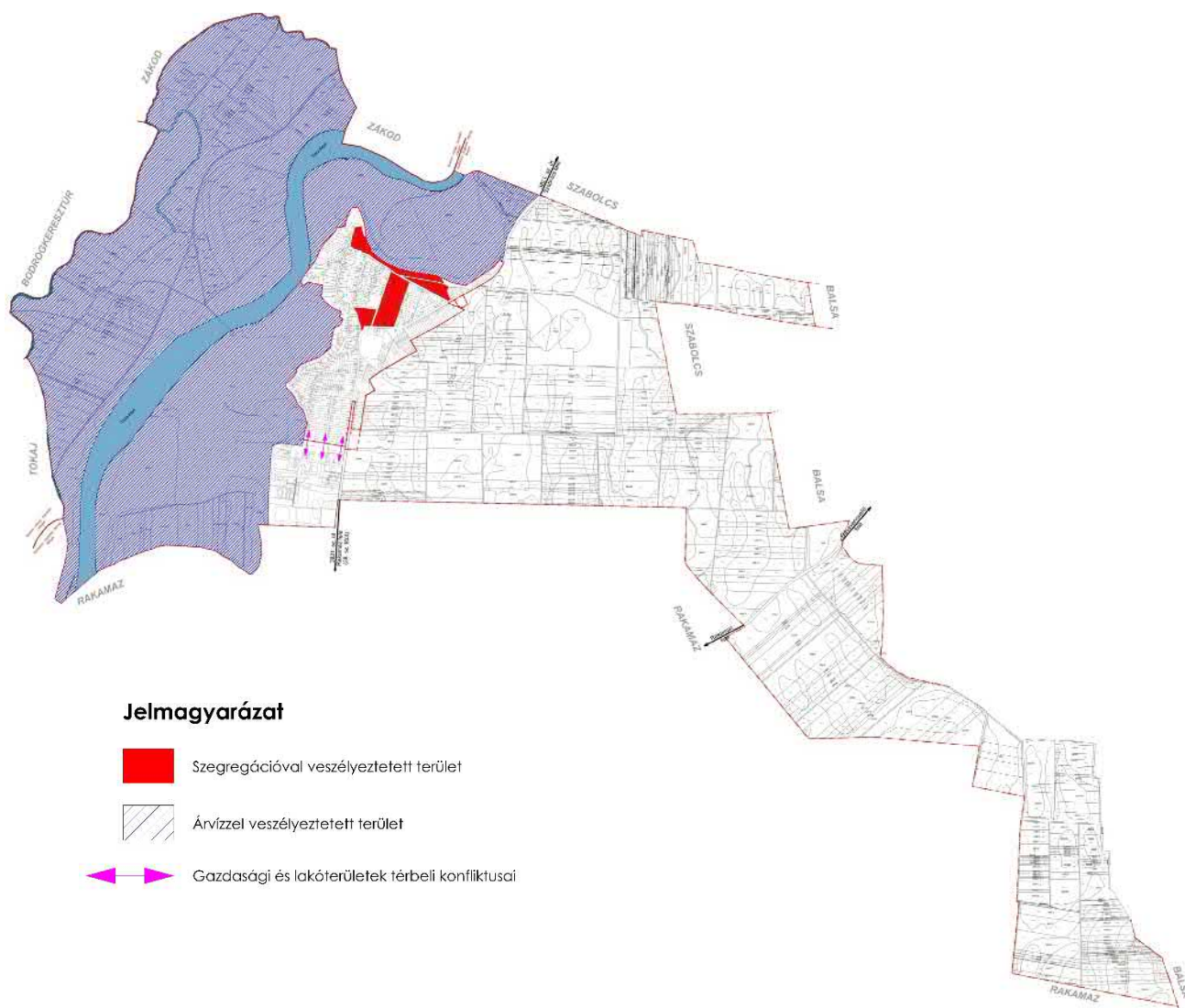
A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolása.

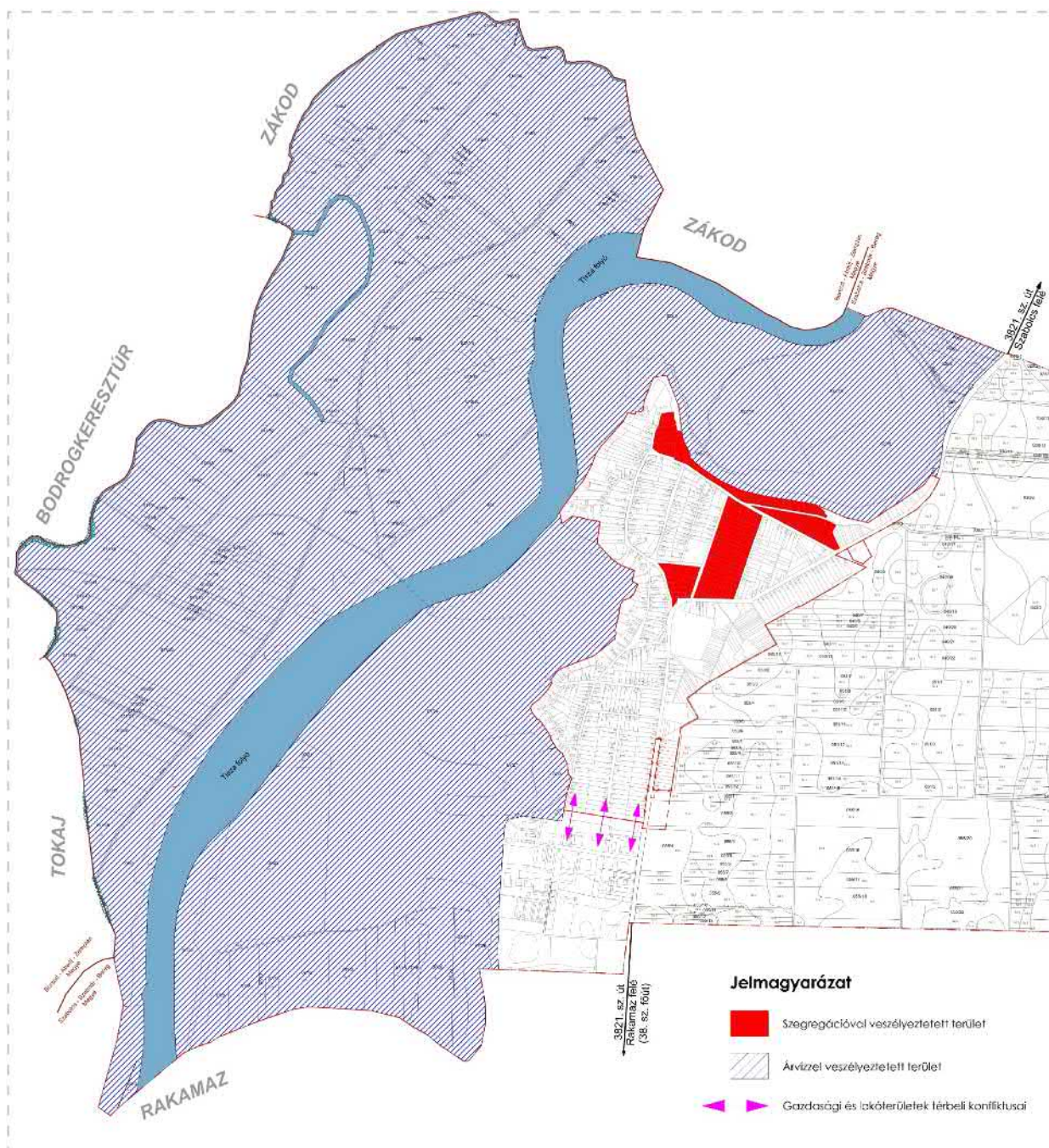
Értéktérkép – Timár Községben (saját szerkesztés)

Értéktérkép – Timár Községben (saját szerkesztés)

Problématérkép – Timár Községben (saját szerkesztés)

Problématérkép – Timár Községben (saját szerkesztés)

3.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Timár Község a módszertani ajánlások figyelembevételével nem osztható fel településrészekre.

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Kiemelten fontos, hogy Timár Község esetében a szegregáció nem elszigetelt és területileg lehatárolható problémaként kezelendő, hanem horizontális (a település teljes lakosságát érintő) beavatkozásokat igénylő kihívás!

Megjegyzendő továbbá, hogy jelen fejezetben foglalt adatok a 2011. évi népszámlálás adatsoraiból származnak, így azok idülteknek tekinthetők!!!

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával.

A szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek a Központi Statisztikai Hivatal 2011. évi népszámlálási adatai alapján kerültek meghatározásra. Azon tömböket tekintjük veszélyeztetett területeknek, illetve szegregátumoknak, ahol a szegregációs mutató aránya meghaladja a 30, illetve a 35 százalékot. Meghatározásra került a kormányrendeletben továbbá az is, hogy a 200 főnél népesebb települések esetében szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

A KSH 2011. évi népszámlálási adataiból előállított szegregációs mutató alapján Timár Községben 1 db szegregátum került lehatárolásra, valamint 1 db szegregációval veszélyeztetett terület. Ezek azok a területek, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül meghaladja a 35%-ot, illetve a népességszám eléri az 50 főt. Timár esetében a szegregátum és a szegregációval veszélyeztetett terület átfedést mutat. A szegregációval veszélyeztetett, leromlott területeken fókuszálnak a társadalmi problémák, fokozottan jelenik meg a fizikai környezet degradálódása.

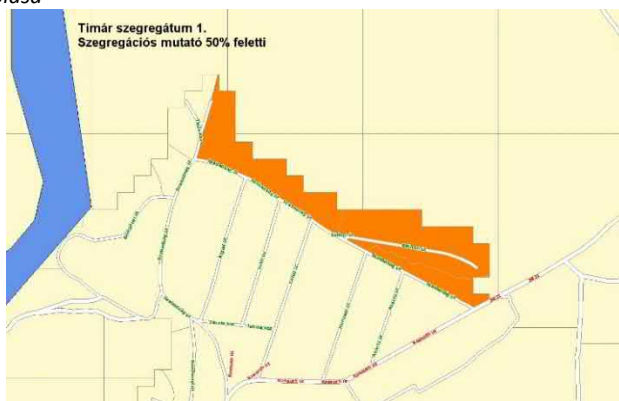
Szegregátum 1.

A KSH a 2011. évi népszámlálás adatai alapján egy szegregátumot határolt le, amely az alábbi utcákat érinti: Szabadság út - belterületi határ - 3821 sz. út. A szegregált területen élt a lakónépesség 17%-a, 228 fő. Az ott élők között igen magas, több mint 60%-os a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, és sajnos a felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában 0,0%. Az igen alacsony képzettségi szintű lakosság körében a gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül aggasztóan magas, 84,2%, és sajnos az alacsony presztízsű

foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya is több, mint 70%-os. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya több mint 70%-os.

A szegregálódó településrészek lakosságát a nagyfokú képzetlenség és a magas munkanélküliség mellett erősen jellemzi az inaktivitás és az átlagtól jócskán elmaradó jövedelem is. A kétkezi munkakereslete iránti visszaesés mellett a mezőgazdaság zsugorodásának folyamata még mindig zajlik, ezzel a meglévő munkalehetőségeket tovább szűkítve, valamint az alacsonyan képzettek kilátásait rontva. Megoldásként kínálkozna az elvándorlás, azonban az alacsony képzettségi szint akadályozó tényező a timáriak esetében is. A leszakadó rétegek körében nem ritka az jogcím nélküli lakáshasználat, a napról-napra élés.

A szegregátum térképi ábrázolása

Forrás: KSH, Népszámlálási Főosztály (2011. évi népszámlálás)

A szegregátum főbb adatai

Mutató megnevezése	Timár összesen	1. szegregátum (Szabadság út - belterületi határ - 3821 sz. út)
Lakónépesség száma	1336	228
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	23,0	39,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	57,6	54,8
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	19,4	6,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	39,0	64,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	5,3	0,0
Lakásállomány (db)	511	59
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	20,5	35,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,6	82,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	27,7	56,8
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	43,1	17,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	53,0	76,7
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	60,0	77,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	65,7	84,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	20,3	38,9
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	11,6	19,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	17,7	37,5

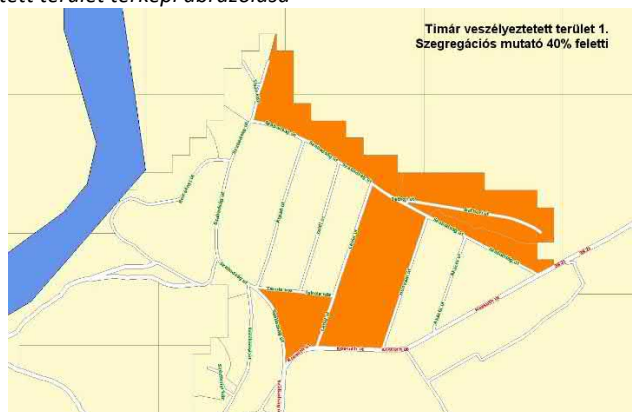
Forrás: KSH, Népszámlálási Főosztály (2011. évi népszámlálás)

Szegregációval veszélyeztetett terület 1.

A KSH a 2011. évi népszámlálás adatai alapján egy szegregációval veszélyeztetett területet határolt le, amely az alábbi utcákat érinti: Iskola köz - Lehel út - Szabadság út - belterületi határ

- 3821 sz. út - Szabadság út - Hunyadi út - Kossuth út - Szabadság út. A veszélyeztetett területen él a lakónépesség 27%-a. Az itt élők közül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül több mint 50%-a. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya több mint 70%-os. A timári szegregátum és a szegregációval veszélyeztetett terület fedésben van, vagyis problémaként merülhet fel, hogy a népszámláláskori adatok alapján még csak veszélyeztetett területként beazonosított településrész lakossága továbbra is leszakadástól veszélyeztetett marad, és helyzetük romlásával szegregátummá válik.

A szegregációval veszélyeztetett terület térképi ábrázolása

Forrás: KSH, Népszámlálási Főosztály (2011. évi népszámlálás)

A szegregációval veszélyeztetett terület főbb adatai

Mutató megnevezése	Timár összesen	1. veszélyeztetett terület (Iskola köz - Lehel út - Szabadság út - belterületi határ - 3821 sz. út - Szabadság út - Hunyadi út - Kossuth út - Szabadság út)
Lakónépesség száma	1336	365
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	23,0	32,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	57,6	55,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	19,4	12,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	39,0	57,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	5,3	2,1
Lakásállomány (db)	511	107
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	20,5	25,2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,6	77,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	27,7	51,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	43,1	21,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	53,0	72,5
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	60,0	63,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	65,7	77,8
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	20,3	39,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	11,6	22,2
A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül	17,7	26,0

Forrás: KSH, Népszámlálási Főosztály (2011. évi népszámlálás)

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

A településen egyéb szempontból beavatkozást igénylő terület nem került beazonosításra.